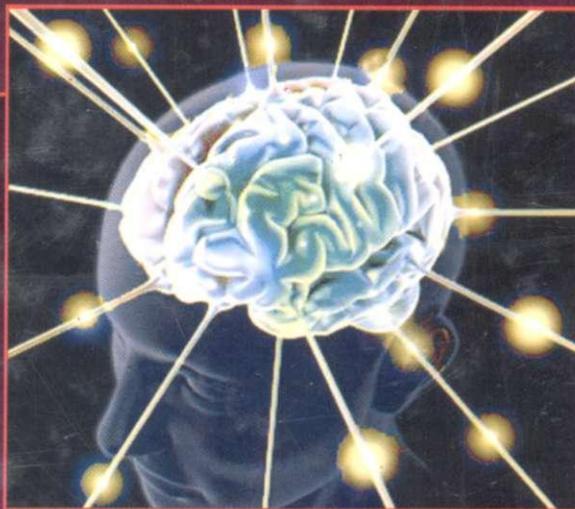

Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

ПІДРУЧНИК

3-тє видання, перероблене та доповнене

*За редакцією
заслуженого діяча науки і техніки України,
доктора економічних наук, професора Ходаківського Є. І.*

*Затверджено
Міністерством освіти і науки України
для студентів вищих навчальних закладів*

1601903

Київ
«Центр учбової літератури»
2011

УДК 159.98(075.8)
ББК 88.5я75
Х 69

Гриф надано
Міністерством освіти і науки України
(Лист №1.4/18-Г-2240 від 14.12.2007 р.)

Рецензенти:

М. К. Орлатий – доктор економічних наук, професор Академії державного управління при Президентові України;
В. К. Данилко – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Житомирського державного технологічного університету, академік АЕН України;
М. М. Заброцький – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Житомирського ІШО.

Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П.

X 69 Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр
учбової літератури, 2011. – 664 с.

ISBN 978-966-364-949-8

Підручник підготовлено колективом науковців вищих навчальних закладів. У праці представлено принципи формування трудових колективів, соціоінтеграційні аспекти формування особистості високопрофесійного менеджера, синергійні концепції психології управління, методика управління конфліктною ситуацією. Викладено прикладні аспекти психокомунікації, психології управління поведінкою та дисципліни персоналу, безпосередньо психології праці, праксеологічні кластери. Запропоновано психоінформативні засади менеджменту, проаналізовано зміст соціально-психологічної роботи сучасного управлінця з урахуванням тенденцій до групової самоорганізації та психологічних особливостей управління.

З використанням методологічного апарату синергетики, представлено сучасні досягнення в психології управління, що ґрунтуються на соціоінтеграції, психоінформатичній, конфліктології, гештальтпсихології, біхевіоризмі, психотерапії, праксеології. Висвітлено концепції людино-етичних та гуманістичних засад управління на підставі наукових розробок вчених-людиназнавців: Кароля Войтили, Карла Густава Юнга, Дейла Карнегі, Збігнева Пшоловського, Вірджинії Сатір та інших, визначено їх роль у психології управління.

Підручник розрахований на студентів вищих навчальних закладів, які вивчають курси «Психологія управління», «Психологія праці», «Управління персоналом», «Менеджмент організації», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Конфліктологія», магістрів, аспірантів, викладачів, а також може бути корисним для широкого загалу читачів: економістів, менеджерів, науковців, урядовців, представників неурядових громадських організацій, політиків, соціальних та педагогічних працівників.

Іл.: 52. – Табл.: 26. – Бібл.: 98 назв.

УДК 159.98(075.8)
ББК 88.5я73

ISBN 978-966-364-949-8

© Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В.,
Грабар Т. П., 2011.
© Центр учбової літератури, 2011

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
РОЗДІЛ 1. Наука психологія, психологія управління, психологія управління людиноповедінкою	11
РОЗДІЛ 2. Професіограма менеджера	18
РОЗДІЛ 3. Концепція діючої особистості	28
РОЗДІЛ 4. Управління конфліктною ситуацією	33
4.1. Передконфлікти і причини конфліктів	35
4.2. Діагностика динаміки конфліктів	37
4.3. Шляхи подолання конфліктів	43
4.4. Формування взаємовідносин у групі	48
РОЗДІЛ 5. психоінформатика і сучасна типологія	57
5.1. Використання психоінформативних знань у менеджменті	62
5.2. Характеристики соціотипів	77
РОЗДІЛ 6. Сучасні теорії мотивації праці	110
6.1. Загальні теорії	110
6.2. Змістовні, процесійні теорії мотивації праці та їх застосування	134
6.2.1. Змістовні теорії мотивації	137
6.2.2. Процесійні теорії мотивації	151
6.3. Теорія раціональних рішень	159
6.4. Біхевіористична модель групової мотивації	167
РОЗДІЛ 7. Зміст соціально-психологічної роботи менеджера	184
РОЗДІЛ 8. Різновиди психотерапії	189
РОЗДІЛ 9. Неврози та психологічні кризи	192
РОЗДІЛ 10. Емоції	197

<i>РОЗДІЛ 11. Стрес та мінімум стресу</i>	207
<i>РОЗДІЛ 12. Нейролінгвістичне програмування</i>	214
<i>РОЗДІЛ 13. Гіпноз і сугестія (навіювання)</i>	229
<i>РОЗДІЛ 14. Морально-етичні принципи управління</i>	242
<i>РОЗДІЛ 15. Основи соціоінтеграції</i>	272
15.1. Основні поняття соціоніки	272
15.2. Методика побудови соціонічної моделі особистості	285
15.3. Соціонічна методологія	292
15.3.1. Соціотип «Дон Кіхот»	293
15.3.2. Соціотип «Дюма»	298
15.3.3. Соціотип «Гюго»	303
15.3.4. Соціотип «Робесп'єр»	310
15.3.5. Соціотип «Гамлет»	317
15.3.6. Соціотип «Горький»	326
15.3.7. Соціотип «Жуков»	334
15.3.8. Соціотип «Сенін»	342
15.3.9. Соціотип «Наполеон»	351
15.3.10. Соціотип «Бальзак»	359
15.3.11. Соціотип «Джек Лондон»	367
15.3.12. Соціотип «Драйзер»	376
15.3.13. Соціотип «Штірліц»	385
15.3.14. Соціотип «Достоевський»	393
15.3.15. Соціотип «Гекслі»	401
15.3.16. Соціотип «Габен»	410
15.4. Інтертипні відносини	418
<i>РОЗДІЛ 16. Праксеологічні кластери</i>	437
<i>РОЗДІЛ 17. Основи групової самоорганізації</i>	458
17.1. Причини некомпетентності та методи боротьби з нею	460
17.2. Система групової самоорганізації та основні соціальні функції	467
17.3. Групова компетентність	470
<i>РОЗДІЛ 18. Public Relations (ПР)</i>	475
18.1. Джерела та історія розвитку ПР	475
18.2. Система ПР	479
18.3. Основні поняття ПР	482

18.4. Основні дії ПР	485
18.5. Основні напрямки ПР	488
РОЗДІЛ 19. Маніпуляція суспільною свідомістю (МСС)	504
19.1. Основні положення МСС	504
19.2. Джерела МСС: теорія Грамші	509
19.3. Образ маніпулятора і «чорні» технології	513
19.4. Знакові системи	523
19.5. Ознаки прихованої маніпуляції	529
19.6. Правила поведінки, що зменшують вразливість до МСС	538
РОЗДІЛ 20. Психологія реклами	544
20.1. Сенсорно-психологічні інтекції (прагнення)	544
20.2. Психологія суб'єктивної семантики	549
20.3. Сугестивний вплив на людину	551
РОЗДІЛ 21. Синергійні концепції в психології управління	560
21.1. Синергійні концепції цілісності	560
21.2. Управління на основі «слабких сигналів»	580
РОЗДІЛ 22. Теорія особистості та міжособистісна сумісність	588
РОЗДІЛ 23. Людиноетичні аспекти управління	602
23.1. Прийом і звільнення працівників	602
23.2. Делегування повноважень	610
РОЗДІЛ 24. Праксеологія у парадигмі синергетики	636
ПІСЛЯМОВА	654
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	657